

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Р. Б. Папірник

« 02 » 09 20 20 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Антикризове управління бізнесом

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність

076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма

«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

освітній ступінь

магістр

(назва освітнього ступеня)

форма навчання

денна

(денна, заочна, вечірня)

розробник

Спірідонова Кіра Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	1 курс / 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4,5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота (включно із підготовкою до підсумкового контролю) – 91 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/departament/ep/
Викладачі	Спірідонова Кіра Олександрівна, к.е.н., доц. - лекції Кірнос Олеся Валеріївна, ас. – практичні заняття
Контактна інформація викладача (-ів)	spiridonova.kira@pgasa.dp.ua kirnos.olesia@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Антикризове управління бізнесом» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Антикризове управління бізнесом» є сучасні концепції, методичні підходи, що дозволяють аналізувати причини кризових станів на підприємстві та розробляти заходи, спрямовані на їх подолання.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			1	2
Всього годин за навчальним планом, з них:	135	4,5		135
Аудиторні заняття, у т.ч:	44			44
лекції	30			30
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	91			91
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	21			21
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену	30			30
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок стосовно оцінки кризових явищ та розробки й прийняття управлінських рішень щодо подолання кризи на підприємствах.

Завдання дисципліни: засвоєння здобувачами теоретичні основи виникнення кризових станів у бізнесі, оцінка ймовірності банкрутства на підприємстві, обґрунтування доцільності прийняття рішень щодо реформування, санації та реструктуризації бізнес структур.

Пререквізити дисципліни: «Економічне управління у бізнес-структурах», «Управління вартістю підприємств будівельної галузі», «Методи економічних та статистичних досліджень».

Постреквізити дисципліни: комплексний тренінг з моделювання розвитку підприємницької діяльності, переддипломна практика, написання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

РН1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

РН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

РН10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: групові, аудиторні, позааудиторні, фронтальні і колективні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1.					
Роль та причини її виникнення кризових явищ у суб'єктів підприємництва	7	2			5
Діагностика кризи суб'єктів підприємництва різних форм власності та видів діяльності.	7	2	2		5
Криза збуту та шляхи її подолання	7	2			5
Виробничо-технологічна криза та шляхи її подолання	8	2			6
Організаційна криза та шляхи її подолання	8	2			6
Фінансова криза та шляхи її подолання	10	2	2		6
Необхідність та сутність антикризового управління	8	2			6
Стратегія і тактика антикризового управління	11	2	2		7
Маркетинг в антикризовому управлінні бізнесом.	11	2	2		7
Інновації в антикризовому управлінні бізнесом	10	2	2		6
Інвестиційна політика в антикризовому управлінні	11	2	2		7
Криза управління персоналом та шляхи її подолання	9	2			7
Ризики в антикризовому управлінні у підприємстві	10	2	2		6
Процедура банкрутства як форма ліквідації системної кризи підприємства	10	2			6
Реструктуризація суб'єктів підприємництва різних форм власності та видів діяльності під час антикризового управління.	8	2			6
Антикризове управління бізнесом в умовах глобальних катастроф	8	2			6
Разом за змістовим модулем 1	135	30	14		91
Усього годин	135	30	14		91

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занятя	Кількість годин
1	Роль та причини її виникнення кризових явищ у суб'єктів підприємництва	2
2	Діагностика кризи суб'єктів підприємництва різних форм власності та видів діяльності.	2
3	Криза збуту та шляхи її подолання	2
4	Виробничо-технологічна криза та шляхи її подолання	2
5	Організаційна криза та шляхи її подолання	2
6	Фінансова криза та шляхи її подолання	2
7	Необхідність та сутність антикризового управління	2
8	Стратегія і тактика антикризового управління	2
9	Маркетинг в антикризовому управлінні бізнесом.	2
10	Інновації в антикризовому управлінні бізнесом	2
11	Інвестиційна політика в антикризовому управлінні	2
12	Криза управління персоналом та шляхи її подолання	2
13	Ризики в антикризовому управлінні підприємств	2
14	Процедура банкрутства як форма ліквідації системної кризи підприємства	2
15	Реструктуризація суб'єктів підприємництва різних форм власності та видів діяльності під час антикризового управління.	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занятя	Кількість годин
1	Діагностика кризи суб'єктів підприємництва різних форм власності та видів діяльності.	2
2	Фінансова криза та шляхи її подолання	2
3	Необхідність та сутність антикризового управління	2
4	Стратегія і тактика антикризового управління	2
5	Маркетинг в антикризовому управлінні бізнесом.	2
6	Інновації в антикризовому управлінні бізнесом	2
7	Ризики в антикризовому управлінні підприємств	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні роботи не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	20
2	підготовка до контрольних заходів	21
3	виконання курсового проекту або роботи	

4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	20
	- Циклічність кризових явищ в економіці	6
	- Людський фактор антикризового управління	7
	- Економічний аналіз при прийнятті управлінських рішень	7
5	підготовка до екзамену	30
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль складається з:

- присутності студента на лекціях та наявності конспекту (максимальна кількість – 15 балів. 1 лекція – 1 бал);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 14 балів. 1 практичне заняття – 2 бали);
- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях – 11 балів: надання повного розгорнутого конспекту – 11 балів; якщо у конспекті допущені неprincipові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-10 балів; якщо у конспекті розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 6-8 балів; студент не повністю розкрив сутність питання, допущені грубі помилки – 3-5 балів; якщо у відповіді містяться принципові помилки, або конспект відсутній – 0-2 балів.
- вирішення тестових завдань (максимальна кількість 60 балів).

Тести складаються з 60 питань. За кожен вірну відповідь студент отримує 2 балів.

Максимальна оцінка за екзамен – 100 балів. Екзамен складається з двох рівноважних питань теоретичного курсу та однієї задачі.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 20 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 20 балів;
- якщо у відповіді допущені не принципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 16-19 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, студент одержує 11-15 балів;
- студент не повністю розкрив сутність питання, у відповіді допущені грубі помилки – 6-10 балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки, або повністю відсутня відповідь – 0-5 балів.

Максимальна кількість балів за задачу – 60 балів:

- за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 60 балів;

- якщо у відповіді допущені арифметичні помилки в розрахунках, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 45-59 балів;
- якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені невірні тлумачення, наявні помітні помилки при розв'язанні завдання, студент одержує 30-44 балів;
- студент не повністю розкрив суть питання, у відповіді допущені грубі помилки, студент одержує 15-29 балів;
- якщо у відповіді містяться принципові помилки або повністю відсутня відповідь, студент одержує 0-14 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметична, яка складається з оцінки за змістовий модуль та оцінки за екзамен.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812- 001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять відбувається у формі усного опитування (за пропуск лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (за пропуск практичного заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Винокурова О.І. Роль бізнес-планування в антикризовому управлінні підприємством. Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту. 2014. № 3. С. 54–60
2. Іванюта С.М. Антикризове управління. Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
3. Кривов'язюк І. Антикризове управління підприємством. – К. : Кондор, 2020. – 394 с.
4. Кульчій І.О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.
5. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: підручник. – К.: КНТЕУ, 2005. – 824 с.
6. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій: монографія. Київ: КНТЕУ, 2004. 580 с.

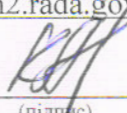
7. Москаленко Л.А., Хринюк О.С. Методи антикризового управління підприємством. Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених. 2011. Вип. 5. С. 114–118.
8. Петрищенко Н.А. Бізнес-план як інструмент антикризової політики будівельного підприємства. Науковий огляд. № 10(31). 2016. С. 1–8.
9. Рамазанов С.К., Степаненко О.П., Тимашова Л.А. Методи антикризового управління: Монографія. Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2004. 192 с.
10. Скібіцька Л. Антикризовий менеджмент. - К. : Центр учбової літератури, 2017. – 584 с.
11. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві. – К. КНЕУ, 2006. – 268 с.
12. Тюріна Н.М. Антикризове управління : навч. посіб. / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка, І.В. Грабовська. - К. : Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
13. Шапурова О.О. Сутність, завдання та принципи антикризового управління. Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво: зб. наук. праць. Запоріжжя, 2009. № 1. С. 228–232.

Допоміжна

1. Гуткевич С.О., Петренко В.А. Модель розвитку галузей економіки України : монографія / за ред. С.О. Гуткевич. Київ: НТУУ КПІ, 2011. 427 с.
2. Дерлоу Д. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень / Д. Дерлоу. – К.: Наукова думка, 2001. – 242 с.
3. Малий І.Й., Радіонова І.Ф., Ємельяненко Л.М. та ін. Антикризове управління національною економікою : монографія / за заг. ред. І. Малого. Київ: КНЕУ, 2017. 368 с.
4. Мороз А.М., Шевченко Р.І., Дубик І.В. Кредитний менеджмент. – К. : КНЕУ, 2009. – 400 с.
5. Пілецька С. Антикризове управління економічною стійкістю промислового авіа підприємства. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 320 с.
6. Пріб К.А. Діагностика в системі управління : навч. посібник / Пріб К.А., Патики Н.І. - К. : Центр учбової літератури, 2016. – 432 с.
7. Стратегія підприємства [Електронний ресурс]: навч. посіб. / А.П. Наливайко, Н.М. Гаращенко, Є.В. Прохорова; за заг. та наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяча науки і техніки України А. П. Наливайка. – К.: КНЕУ, 2016. – 485 с.
7. Хіт Р. Кризовий менеджмент для керівників: пер. з англ. Київ: Наук. думка, 2002. 566 с. 22.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавча база України <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

Розробник (К. О. Спірідонова)

Гарант освітньої програми (П. А. Фісуненко)

Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол від « 31 » 08 20 22 року № 1